

Fimmtudaginn 10. október 1996.

Nr. 284/1996.

Ákærvaldið

(Bragi Steinarsson vararíkissaksóknari)
gegn

Magnúsi Björgvin Sveinssyni

(Hilmar Ingimundarson hrl.) og

Rúnari Presti Grímssyni

(Haraldur Blöndal hrl.)

Fjársvik. Hylming.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Gunnlaugur Claessen og Arnljótur Björnsson og Þorgeir Örlygsson prófessor.

Ríkissaksóknari og ákærðu skutu málinu til Hæstaréttar með stefnu 18. júlí 1996. Vísar ákærði Magnús Björgvin til a-, b- og c-liðar 147. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, sbr. 7. gr. laga nr. 37/1994. Hann krefst sýknu af sakargiftum, sem getur í 1.–2., 11.–13., 15., 21., 23., 25., 36.–37. og 39.–41. tölul. I. kafla ákæru í málinu. Hann krefst þess jafnframt, að sér verði gerð vægasta refsing, er lög leyfi, og hún verði skilorðsbundin að öllu leyti eða að hluta. Þá krefst hann þess, að bótakröfum Boðeindar sf., Bílaumboðsins hf., Þorvalds Sveinssonar, G. Á. Péturssonar hf., Rafsýnar hf., Haralds Björns Bjarnasonar, Veltis hf. og Húsasmiðjunnar hf. verði vísað frá dómi.

Ákærði Rúnar Þróstur vísar í yfirlýsingu sinni um áfrýjun til a-, b-, c- og d-liðar 147. gr. laga nr. 19/1991. Hann krefst þess aðallega, að meðferð málsins í héraði varðandi sinn þátt verði ómerkt og því vísað heim í hérað að nýju til löglegrar meðferðar. Til vara krefst hann sýknu, en til þrautavara, að sér verði gerð vægasta refsing, er lög leyfi, og að hún verði skilorðsbundin.

Endanlegar kröfur ákærvaldsins í málinu eru, að hafnað verði kröfum ákærðu um frávísun á tilgreindum bótakröfum og ómerkingu og heimvísun hluta málsins. Jafnframt er krafist staðfestingar á sakfellingu og refsingu beggja ákærðu.

I.

Ákærða Magnúsi Björgvin eru gefin að sök stórfelld og kerfisbundin fjársvik og önnur auðgunarbrot, er einkum voru framin á tímabilinu 11. apríl 1995 til 15. júní sama ár, en þann dag var hann handtekinn og degi síðar gert að sæta gæsluvarðhaldi. Í þremur tilvikum gerðust atvik síðla árs 1994. Eru sakargiftir á hendur honum tilgreindar í fjörutíu og þremur liðum.

Í 2. tl. I. kafla ákæru er ákærða gefið að sök að hafa blekkst starfsmenn Boðeindar sf. til að selja sér tvær tölvur og fylgibúnað gegn afhendingu tékka, sem ákærði vissi, að myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær. Lúta varnir ákærða í þessum lið að því, að lýsing í ákæru sé ekki rétt. Hafi kunningi ákærða, Jón Valur Arason, keypt tækin, en ekki ákærði. Því til sönnunar sé reikningur fyrirtækisins fyrir tölvurnar, sem stílaður sé á Jón Val.

Í héraðsdómi er réttilega lýst þætti ákærða í þeim verknaði, sem hér um ræðir. Er ljóst, að ákærði átti þátt í fjársvikum gagnvart nefndu fyrirtæki. Að þessu virtu verður staðfest niðurstaða héraðsdómara um þennan lið ákæru.

Í 11. tl. I. kafla ákæru er fjallað um viðskipti ákærða við Bílaumboðið hf., Krókhálsi 1 í Reykjavík. Lýtur ákæra að því, að kaup ákærða og sala á bifreið frá fyrirtækinu hafi leitt til þess, að það hafi tapað veðrétti sínum í bifreiðinni, en forráðamenn þess hafi ekki þinglýst bréfinu, áður en ákærði seldi hana. Við munnlegan flutning málsins fyrir Hæstarétti var tekið fram af hálfu ákærða, að engum blekkingum hefði verið beitt, er hann seldi bifreiðina. Kaupendur hennar hafi sjálfir staðfest, að þeim hafi verið kunnugt um ógreidda veðskuld, er á henni hvíldi. Ákærða hafi jafnframt verið ókunnugt um, að eigandi veðbréfsins hafði þá ekki þinglýst veðrétti sínum.

Í héraðsdómi er þess réttilega getið, að fyrirsjáanlegt hafi verið, þegar ákærði gaf við kaupin á bifreiðinni út veðskuldabréf, sem einnig var tryggt með sjálfskuldarábyrgð, að hann ætti þess engan kost að standa við þessar skuldbindingar vegna kaupanna. Verður athæfi hans talið fela í sér brot gegn 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Eru skilyrði til að dæma ákærða eftir því refsíákvæði, en málsvörn hans hefur ekki verið áfátt þess vegna.

Að þessu virtu verður staðfest niðurstaða héraðsdóms um sak-

fellingu í öllum þeim tölul. I. kafla ákæru, sem áfrýjun ákærða Magnúsar Björgvins tekur til. Er refsing hans hæfilega ákveðin í héraðsdómi, og verður hún staðfest svo og ákvæði dómsins um bótakröfur og greiðslu ákærða í hluta sakarkostnaðar, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda hans fyrir héraðsdómi. Verður þessum ákærða jafnframt gert að greiða áfrýjunarkostnað málsins, eins og í dómsorði segir.

II.

Sakargiftir á hendur ákærða Rúnari Presti í II. kafla ákæru felast í, að hann hafi tekið við og keypt af meðákærða, Magnúsi Björgvin, húsgögn, sem getur í 9. tl. I. kafla ákæru og meðákærði sveik út úr versluninni Öndvegi í Reykjavík. Greiðsla í þessum viðskiptum ákærðu hafi einungis verið hluti af söluverði húsgagnanna úr versluninni. Hafi ákærði Rúnar Pröstur haft vitneskju um, að húsgögnin væru illa fengin, og hafi ákærðu samið um það sín á milli, áður en þau voru svikin út, að þessi ákærði skyldi greiða fyrir þau um 200.000 krónur.

Ákærði Rúnar Pröstur gaf skýrslu fyrir lögreglu 8. nóvember 1995, eftir að ábending hafði borist um, að húsgögnin væru í vörslu hans. Hefur hann staðfastlega neitað öllum sakargiftum á hendur sér og kveðst hafa keypt húsgögnin í góðri trú. Fyrir kaupin hafi ekki borist í tal, hvaðan þau væru komin, og hann hafi ekki hugsað út í það sjálfur. Hafi viðræður hans við Jón Val Arason og annan mann, sem hugsanlega hafi verið meðákærði, Magnús Björgvin, snúist um, að hann gæti fengið keypt sófasett af tiltekinni gerð. Skyldi greitt fyrir það með peningum, og að auki myndi hann láta gamalt sófasett í sinni eigu ganga upp í kaupin. Hafi maður síðan komið heim til sín með sófasett eins og það, sem um hafi verið rætt, en síðar hafi Jón Valur sótt það gamla. Við skýrslutöku fyrir dómi 14. júní 1996 staðfesti ákærði Rúnar Pröstur í aðalatriðum skýrslu sína hjá lögreglu. Sagði hann þá jafnframt, að sá, sem afhenti húsgögnin, hefði sýnt sér kvittun frá verslun, en kvittunin staðfesti, að maðurinn hefði keypt húsgögnin þar og greitt fyrir þau. Hann hafi því enga ástæðu haft til að vefengja eignarrétt mannsins að sófasettinu. Slík kvittun, dagsett 30. maí 1995, er meðal gagna málsins. Hafi

hann ekki séð neitt athugavert við, að meðákærði seldi nýtt og ónotað sófasett með þessum hætti.

Ákærði Magnús Björgvin tjáði sig fyrst um þetta atriði fyrir dómi 16. júní 1995 og aftur hjá lögreglu 22. sama mánaðar. Í þeirri skýrslu breytti hann í nokkru fyrri frásögn um viðræður sínar við meðákærða Rúnar Þröst, áður en húsgögnin voru svikin út úr versluninni. Hann var enn inntur svara hjá lögreglu um málið 13. desember 1995 í tilefni skýrslugjafar meðákærða, Rúnars Þrastar, 8. nóvember sama ár. Við það tækifæri gat hann þess meðal annars, að hann hefði gefið gamla sófasettið „einhverjum, hugsanlega Jóni Arasyni“. Við meðferð málsins fyrir dómi eftir útgáfu ákæru verður ekki séð, að hann hafi verið spurður um þennan þátt málsins.

Jón Valur Arason gaf skýrslu fyrir dómi og kvaðst ekkert vita um þetta mál og hvergi nærri því komið.

Framburður meðákærða gaf tilefni til, að rökstuddur grunur félli á ákærða Rúnar Þröst um þá háttsemi, sem um ræðir í ákæru. Allt að einu þykir ekki hafa komið fram alveg nægileg sönnun fyrir því, að ákærði sé sekur um það brot, sem hann er ákærður fyrir, sbr. 45. gr. laga nr. 19/1991. Verður hann því sýknaður af kröfum ákæruvaldsins.

Samkvæmt þessu verður allur sakarkostnaður í þessum þætti málsins felldur á ríkissjóð, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærða Rúnars Þrastar í héraði og fyrir Hæstarétti, svo sem greinir í dómsorði.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur skal vera óraskaður varðandi ákærða Magnús Björgvin Sveinsson.

Ákærði Magnús Björgvin greiði 9/10 hluta alls áfrýjunarkostnaðar málsins, þar með talin saksóknarlaun í ríkissjóð, 40.000 krónur, og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns fyrir Hæstarétti, Hilmars Ingimundarsonar hæstaréttarlögmanns, 40.000 krónur.

Ákærði Rúnar Þröstur Grímsson er sýkn af kröfum ákæruvaldsins í málinu.

Allur sakarkostnaður vegna ákærða Rúnars Prastar greiðist úr ríkissjóði, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærða í héraði og fyrir Hæstarétti, Haralds Blöndals hestaréttarlögmanns, samtals 75.000 krónur.

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur 28. júní 1996.

Ár 1996, föstudaginn 28. júní, er á dómþingi Héraðsdóms Reykjavíkur, sem haldið er í Dómhúsinu við Lækjartorg af Ingibjörgu Benediktsdóttur héraðsdómara, kveðinn upp dómur í sakamálinu nr. 382/1996: Ákærvaldið gegn Magnúsi Björgvin Sveinssyni og Rúnari Presti Grímssyni, sem tekið var til dóms 14. þ. m.

Málið er höfðað með ákæruskjali ríkissaksóknara 16. apríl sl. gegn ákærðu, Magnúsi Björgvin Sveinssyni, Framnesvegi 2, Reykjavík, fæddum 20. október 1966, fæðingarnúmer 328, og Rúnari Presti Grímssyni, Hauknesi 1, Garðabæ, fæddum 15. júní 1949, fæðingarnúmer 749, „fyrir ýmis brot gegn almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

I.

Ákærða Magnúsi Björgvin eru gefin að sök stórfelld og kerfisbundin fjársvik og önnur auðgunarbrot á tímabilinu frá 11. apríl 1995 til 5. júní 1995 í Reykjavík, nema annars sé getið, aðallega með því að kaupa vörur með innstæðulausum tékkum og selja síðan aftur fyrir miklu lægra verð.

1. Að hafa 27. janúar 1995 blekkt starfsmenn Olíufélagsins hf. til að afhenda sé tvær tveggja pósta bíllyftur, að verðmæti 493.152 kr., annars vegar gegn afhendingu víxils, að fjárhæð 103.537 kr., út gefins af ákærða og samþykkt af ákærða fyrir hönd Nýbergs sf., fyrirtækis ákærða, 27. janúar 1995 með gjalddaga 20. apríl 1995, vitandi, að hann yrði sjálfur ógjaldfær á gjalddaga, og hins vegar gegn afhendingu skuldabréfs, að fjárhæð 407.293 kr., út gefins af ákærða f. h. Nýbergs sf., dagsetts 27. janúar 1995. Kaupin gerði ákærði til að endurselja bíllyfturnar og hagnýta sér andvirðið, allt Olíufélaginu hf. til tjóns.

2. Hinn 11. apríl 1995 blekkt starfsmenn Boðeindar sf., Austurströnd 12, Seltjarnarnesi, til að selja sér tvær tölvur og fylgibúnað, að andvirði 439.600 kr., gegn afhendingu tékka nefndrar fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6714249 með dagsetningu 20. maí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði hann til að endurselja tölvubúnaðinn og hagnýta sér andvirðið.

3. Hinn 30. maí 1995 blekkst starfsmann Hljómco hf., Fákafeni 11, til að selja sér hljómflytningstæki, að andvirði 154.172 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, annars nr. 6802708, 80.000 kr., með dagsetningu 2. júní 1995, og hins nr. 6802709, 74.172 kr., með dagsetningu 2. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hljómflytningstækin og hagnýta sér andvirðið.

4. Hinn 26. maí 1995 blekkst starfsmann Tölvulistans, Skúlagötu 61, til að selja sér GSM-farsíma, að andvirði 44.900 kr., gegn afhendingu tékka nefndrar fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0671492 með dagsetningu 2. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði hann til að endurselja farsímann og hagnýta sér andvirðið.

5. Að hafa í viðskiptum við Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins 9. júní 1995 notað tvo tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, hvorn að fjárhæð 10.000 kr., á eyðublöðum nr. 6802719 og 6802720, og sama dag notað í viðskiptum við Verslunina Sautján hf., Laugavegi 91, tékka á sama tékkareikning, að fjárhæð 10.000 kr., á eyðublaði nr. 6802724, þótt hann vissi, að engin innstæða væri á tékkareikningnum og hann sjálfur ógjaldfær, en með útgáfu og notkun tékkanna skuldbatt ákærði Búnaðarbanka Íslands til að innleysa tékkana úr hendi viðtakanda.

6. Að hafa um miðjan aprílmánuð 1995 blekkst starfsmenn Rúmfatalagersins, Reykjavíkurvegi 72, Hafnarfirði, til að selja sér húsbúnað til hótélrekstrar, að andvirði 560.000 kr., sem afhentur var 5. maí 1995 gegn afhendingu þriggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0020519, að fjárhæð 180.000 kr., dags. 1. júní 1995 á eyðublaði nr. 0020520, að fjárhæð 190.000 kr., dags. 1. júlí 1995, og á eyðublaði nr. 0020521, að fjárhæð 190.000 kr., dags. 1. ágúst 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja húsbúnaðinn og hagnýta sér andvirðið.

7. Að hafa blekkst starfsmenn Pennans sf., Hallarmúla 2, til þess að opna viðskiptareikning fyrir Nýberg sf. og síðan selja sér út í viðskiptareikninginn í mars- og aprílmánuði 1995 skrifstofuhúsgögn o. fl. fyrir 873.253 kr., en kaupin gerði ákærði með það að markmiði að endurselja varninginn og

hagnýta sér andvirðið, allt Pennanum sf. til tjóns, enda hafði hvorki Nýberg sf. né ákærði sjálfur nokkra greiðslugetu.

8. Hinn 26. maí 1995 blekkst starfsmenn Radíóbúðarinnar, Skipholti 19, til að selja sér myndbandstæki, sjónvarp og tilheyrandi búnað, samtals að verðmæti 173.710 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, annars á eyðublaði nr. 0671493, að fjárhæð 80.000 kr., með dagsetningu 2. júní 1995, og hins á eyðublaði nr. 0671494, að fjárhæð 93.710 kr., með dagsetningu 2. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegum tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varninginn og hagnýta sér andvirðið.

9. Hinn 30. maí 1995 blekkst starfsmenn húsgagnaverslunarinnar Öndvegis, Síðumúla 20, til að selja sér húsgögn, að útsöluverði 328.900 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, annars að fjárhæð 160.000 kr., á eyðublaði nr. 6802704, dagsetts 2. júní 1995, og hins að fjárhæð 168.900 kr., á eyðublaði nr. 6802705, dagsetts 2. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja húsgögnin og hagnýta sér andvirðið.

10. Hinn 23. maí 1995 blekkst starfsmenn Sjónvarpsmiðstöðvarinnar hf., Síðumúla 2, til að selja sér litasjónvarp, myndbandstæki og hátalara, samtals að verðmæti 162.852 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, annars að fjárhæð 80.000 kr., á eyðublaði nr. 0671485 með dagsetningu 2. júní 1995, en hins að fjárhæð 82.852 kr., á eyðublaði nr. 0671486 með dagsetningu 2. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði með það að markmiði að endurselja og hagnýta sér andvirðið.

11. Að hafa í október 1994 keypt af Bílaumboðinu hf., Krókhálsi 1, bifreiðina IT-959, Toyota Celica, að andvirði 550.000 kr., greitt með útgáfu skuldabréfs sömu fjárhæðar, dagsetts 24. október 1994, tryggðs með 1. veðrétti í bifreiðinni, semja síðan, líklega í byrjun desembermánaðar sama ár, við Bílaumboðið hf. um, að það tæki framangreinda bifreið til baka, en kærði keypti í staðinn bifreiðina KF-290, MMC Lancer, greidda þannig, að framangreint veðskuldabréf yrði tryggt með fyrsta veðrétti í KF-290, og með útgáfu viðbótarskuldabréfs, að fjárhæð 85.000 kr., tryggðs með 2. veðrétti í bifreiðinni KF-290, dagsetts 2. desember 1994, selja síðan 11. janúar 1995 Trésmiðju Aðalsteins K. Kristjánssonar bifreiðina, áður en Bílaum-

boðið hf. þinglýsti framangreindum veðskuldabréfum á hana, með þeim afleiðingum, að Bílaumboðið tapaði veðrétti sínum í bifreiðinni.

12. Hinn 22. mars 1995 blekkst Þorvald Sveinsson, Garðabraut 22, Akranesi, til þess að selja Nýbergi sf. vélsleðann MH-184 Arctic Cat, Wildcat, fyrir 650.000 kr. með 50.000 króna útborgun, afhendingu á vélsleða, VA-033, og tveimur tékkum, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, hvorum að fjárhæð 200.000 kr., öðrum á eyðublaði nr. 0002273, dags. 23. maí 1995, hinum á eyðublaði nr. 0002274, dags. 21. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardögum tékkanna og hann sjálfur og Nýberg sf. hafandi enga greiðslugetu, selja vélsleðann og hagnýta sér andvirði hans, allt viðsemjandanum til tjóns.

13. Að hafa í desember 1994 blekkst starfsmenn Gísla Jónssonar hf., Bíldshöfða 14, til þess að selja Nýbergi sf. vélsleða, UX-169 SKI DOO, Formula Plus XTC, árgerð 1991, kaupverð 501.900 kr., greitt með skuldabréfi, út gefnu af Nýbergi sf. 15. desember 1994 með sjálfskuldarábyrgð ákærða og Finnþoga Þ. Stefánssonar, vitandi, að hann sjálfur, Nýberg sf. og Finnþogi Þ. Stefánsson væru ógjaldfærir. Vélsleðanum kom ákærði undan, Gísla Jónssyni hf. til tjóns.

14. Að hafa í fyrri hluta júnímánaðar 1995 blekkst starfsmann Seglagerðarinnar Ægis hf., Eyjaslóð 7, til þess að selja sér sólhúsgögn, að andvirði 61.465 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0671455, dags. 15. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varninginn og hagnýta sér söluandvirðið.

15. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmann í versluninni G. Á. Péturssyni hf., Faxafeni 14, til að selja sér tvö reiðhjól með fylgihlutum, að andvirði 81.503 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, annars að fjárhæð 41.503 kr., á eyðublaði 6802715, dags. 2. júní 1995, og hins að fjárhæð 40.000 kr., á eyðublaði nr. 6802716, dags. 12. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær. Varningnum hefur ákærði komið undan, G. Á. Péturssyni hf. til tjóns.

16. Að hafa í aprílmánuði 1995 blekkst starfsmenn Miklatorgs hf., Holtagörðum við Holtaveg, til að opna viðskiptareikning fyrir Nýberg sf. í versluninni IKEA og síðan, 25. apríl 1995, að taka út í viðskiptareikning húsbún-

að, að andvirði 248.150 kr., enda þótt ákærði hafi vitað, að hvorki Nýberg né hann sjálfur gætu greitt vöruúttektina, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varninginn og hagnýta sér söluandvirðið.

17. Hinn 12. júní 1995 blekkst starfsmann Gallerís Foldar, listmunaverslunar, Laugavegi 118, til þess að selja sér þrjú málverk fyrir samtals 366.000 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, hvors að fjárhæð 183.000 kr., annars á eyðublaði nr. 6802737, dagsetts 18. júlí 1995, hins á eyðublaði nr. 6802738, dagsetts 20. september 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardögum tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja málverkin og hagnýta sér söluandvirðið.

18. Hinn 15. júní 1995 blekkst starfsmann Ferðaskrifstofunnar Úrvals-Útsýnar, Lágmúla 4, til að selja sér flugfarseðil, að andvirði 31.700 kr., gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, annars að fjárhæð 16.000 kr., á eyðublaði nr. 6802739, dagsetts 15. júní 1995, hins að fjárhæð 15.700 kr., á eyðublaði nr. 6802740, dagsetts 19. júní, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær.

19. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmann Borgarhjólss sf., Hverfisgötu 49, til að selja sér fatnað, að andvirði 55.500 kr., gegn afhendingu tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802714, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði í þeim tilgangi að endurselja fatnaðinn og hagnýta sér andvirðið.

20. Að hafa í febrúarmánuði 1995 blekkst starfsmenn Bílanausts hf. til að opna viðskiptareikning fyrir Nýberg sf. í verslun fyrirtækisins, Borgartúni 26, og síðan, í febrúar, mars og apríl 1995, að taka út eða láta taka út ýmsar vörur í viðskiptareikninginn, að andvirði samtals 500.533 kr., enda þótt hann hafi vitað, að hvorki Nýberg sf. né hann sjálfur gætu greitt vöruúttektina, en kaupin gerði ákærði til að endurselja vörurnar og hagnýta sér söluandvirðið.

21. Hinn 26. apríl 1995 blekkst starfsmenn Semoco hf., Skeifunni 17, til þess að afhenda sér bifreið, Lincoln Continental, árgerð 1974, skráða eign Nýbergs sf., sem Semoco hafði fengið til viðgerðar árið 1994, gegn afhendingu tveggja tékka til lúkningar viðgerðarkostnaði, annars að fjárhæð 100.000 kr., sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0020512, dagsetts 2. júní 1995,

og hins að fjárhæð 89.592 kr., sem hann gaf út á tékkareikning Nýbergs sf. nr. 3289 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 1622496, dagsetts 2. júní 1995, vitandi, að tékkareikningarnir myndu verða innstæðulausir á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur svo og Nýberg sf. ógjaldfær.

22. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmann í verslun Stáls og stansa hf., Vagnhöfða 7, Reykjavík, til að selja sér varahluti, að andvirði 48.976 kr., gegn afhendingu tékka, að fjárhæð 49.000 kr., sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802713, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varahlutina og hagnýta sér söluandvirðið.

23. Hinn 5. maí 1995 blekkst eiganda Rafsýnar, Snorrabraut 22, til að selja sér Macintosh-SE-tölvu, að andvirði 25.000 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 3289 hjá Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 1622497, dagsetts 19. júní 1995, vitandi, að framangreindur tékkareikningur myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varninginn og hagnýta sér söluandvirðið, viðsemjanda til tjóns. Eigandi Rafsýnar innleysti tékkann „í ógáti“ í banka 8. maí 1995, og reyndist þá vera innstæða fyrir honum, en þar sem ákærði og seljandi höfðu samið um, að seljandi geymdi tékkann, þar til að dagsetningu hans kæmi, afhenti seljandi ákærða 25.000 kr. gegn afhendingu nýs tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 hjá Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Álfabakka, á eyðublaði nr. 0671476, dagsetts 20. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus við sýningu í banka og hann sjálfur ógjaldfær.

24. Hinn 30. maí 1995 blekkst starfsmenn Arnarins Hjóls hf., Skeifunni 11 B, til að selja sér tvö reiðhjól ásamt fylgihlutum, að andvirði 117.928 kr., gegn afhendingu tveggja tékka á tékkareikning sinn nr. 4141 hjá Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, annars að fjárhæð 60.000 kr., dagsetts 2. júní 1995, á tékkaeyðublaði nr. 6802706, hins að fjárhæð 57.928 kr., dagsetts 2. júlí 1995, á tékkaeyðublaði nr. 6802707, vitandi, að framangreindur tékkareikningur myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja varninginn og hagnýta sér söluandvirðið.

25. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmenn Japis hf., Brautarholti 2, til að afhenda sér vörur, að andvirði 60.000 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 hjá Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Álfabakka, á eyðublaði nr. 0671490, dagsetts 2.

júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

26. Hinn 24. maí 1995 blekkt starfsmenn Nýherja hf., Skaftahlíð 24, til að selja sér Ericsson GH198 GSM-farsíma ásamt fylgihlutum, að andvirði samtals 75.523 kr., gegn afhendingu tveggja tækka á tékkareikning sinn nr. 515 hjá Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Álfabakka, annars á eyðublaði nr. 0671487, að fjárhæð 34.000 kr., dagsetts 2. júní 1995, hins á eyðublaði nr. 0671488, að fjárhæð 41.523 kr., dagsetts 25. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær.

27. Hinn 15. júní 1995 blekkt starfsmenn Garðars Ólafssonar úrsmíðs, Lækjartorgi, til að selja sér Gucci-armbandsúr úr gulli, að andvirði 27.000 kr., gegn afhendingu tækka sömu fjárhæðar, gefins út á tékkareikning sinn nr. 515 hjá Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Álfabakka, á tékkaeyðublaði nr. 0671458, dagsetts 19. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær.

28. Hinn 11. júní blekkt starfsmenn á bensínafgreiðslustöð Olíufélagsins hf., Reykjavíkurvegi, Hafnarfirði, til að selja sér gasgrill, gaskút og gasáfyllingu, samtals að andvirði 24.500 kr., gegn afhendingu tækka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802728, dagsetts 15. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

29. Hinn 11. júní blekkt starfsmenn bensínafgreiðslu Olíufélagsins, Skógarseli, til að selja sér gasgrill, gaskút, gasáfyllingu og smávörur, samtals að andvirði 25.400 kr., gegn afhendingu tækka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning nr. 4 hjá Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802731, dagsetts 15. júní 1995, vitandi, að hann væri ekki eigandi tékkareiknings þessa og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

30. Hinn 11. júní 1995 blekkt starfsmann á bensínstöð Olís, Gullinbrú, til að selja sér gasgrill með gaskút, að andvirði 28.300 kr., gegn afhendingu tækka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802735, dagsetts 15. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

31. Hinn 11. júní 1995 blekkst starfsmann á bensínstöð Olís í Hafnarfirði til að selja sér gasgrill, gaskút o. fl., að andvirði 26.174 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802729, dagsetts 15. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

32. Að hafa í júnímánuði 1995 blekkst starfsmann á bensínstöð Olís í Garðabæ til að selja sér gasgrill, gaskút o. fl., að andvirði 25.950 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802730, dagsetts 15. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

33. Hinn 15. júní 1995 blekkst starfsmann Ferðaskrifstofu Hafnarfjarðar, Strandgötu 19, Hafnarfirði, til að selja sér flugfarseðil fyrir Ástu Eðvaldsdóttur til Kaupmannahafnar, að andvirði 18.940 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0671459, dagsetts 19. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær.

34. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmann Umboðssölumarkaðarins, Skeifunni 7, Reykjavík, til að selja sér notaðan varning, þvottavél, þurrkara, litasjónvarp og myndbandstæki, fyrir 84.000 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802718, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði með það að markmiði að endurselja hið keypta og hagnýta sér söluandvirðið.

35. Hinn 2. júní 1995 blekkst starfsmann Heimskringlunnar hf., Kringlunni 8–12, til að selja sér myndbandstökuvél með tilheyrandi búnaði fyrir 93.560 kr., gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802712, dagsetts 2. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði með það að markmiði að endurselja hið keypta og hagnýta söluandvirðið.

36. Að hafa í júnímánuði blekkst starfsmann í versluninni Japis, Brautarholti 2, til að selja sér vörur fyrir 63.828 kr., gegn afhendingu tékka sömu

fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis á eyðublaði nr. 0671491, dagsetts 2. júlí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær.

37. Að hafa gefið út tékka, dagsettan 10. júní 1995, á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, að fjárhæð 10.450 kr., á eyðublaði nr. 6802726, vitandi, að tékkareikningurinn var innstæðulaus og hann sjálfur ógjaldfær, staddur í Grindavík, afhent hann Daníel Benedikt Þorgeirssyni, kt. 200168-5939, til að nota í viðskiptum.

38. Að hafa í nóvembermánuði 1994 blekkt starfsmenn Olíuverslunar Íslands hf. til að opna viðskiptareikning fyrir Nýberg sf. og síðan á tímabilinu nóvember 1994 til apríl 1995 að taka út vörur og þjónustu í viðskiptareikning Nýbergs sf., aðallega kærði sjálfur eða einhver á hans vegum, fyrir samtals 1.067.412,70 kr., vitandi, að hvorki Nýberg sf. né hann sjálfur hefði nokkra möguleika til að endurgreiða úttektirnar.

39. Hinn 8. apríl 1995 blekkt starfsmann Teits Jónassonar hf., Dalvegi 22, Kópavogi, til leiguaksturs um Reykjavík á fólksflutningabifreið fyrir 30.400 kr. gegn afhendingu tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6714248, dagsetts 15. maí 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi og hann sjálfur ógjaldfær.

40. Að hafa í maímánuði 1995 blekkt starfsmann Veitis hf., Köllunarklettsvegi 4, til að selja sér heimilistæki eða vörur til veitingahúsa fyrir 535.350 kr. gegn afhendingu tveggja tékka, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 515 í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, annars að fjárhæð 270.000 kr., á eyðublaði nr. 0671495, dagsetts 5. júlí 1995, hins að fjárhæð 265.350 kr., á eyðublaði nr. 0671496, dagsetts 7. ágúst 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardögum tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær, en kaupin gerði ákærði til að endurselja hið keypta og hagnýta sér andvirðið.

41. Að hafa í apríl 1995 blekkt starfsmann Húsasmiðjunnar hf., Súðarvogi 3–5, til að opna viðskiptareikning og taka síðan út vörur fyrir 135.454 kr., vitandi, að hann væri sjálfur ógjaldfær, en timbrinu hefur ákærði komið undan, Húsasmiðjunni hf. til tjóns.

42. Að hafa í júní 1995 blekkt starfsmann verslunarinnar Sautján í Kringlunni til að selja sér fatnað fyrir 14.121 kr. gegn afhendingu tékka sömu fjárhæðar, sem ákærði gaf út á tékkareikning sinn nr. 4141 hjá Búnaðarbanka Íslands, Kópavogi, á eyðublaði nr. 6802725, dagsetts 9. júní 1995, vitandi, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðulaus á sýningardegi tékkans og hann sjálfur ógjaldfær.

43. Hinn 9. júní 1996 gefið út og notað tékka nr. 6802722 til ÁTVR, að fjárhæð 27.460 kr., á tékkareikning sinn nr. 4141 í Búnaðarbanka Íslands, dagsettan sama dag, til kaupa á áfengi í verslun Áfengisverslunar ríkisins við Eiðistorg á Seltjarnarnesi, án þess að innstæða væri fyrir fjárhæð tékkans.

Framanlýst brot ákærða Magnúsar Björgvins þykja varða við 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 nema brot samkvæmt 5. ákærulið, sem telst varða við 249. gr. sömu laga, og brot samkvæmt 11. ákærulið, sem telst varða við 2. tl. 1. mgr. 250. gr. sömu laga.

II.

Ákærða Rúnari Presti er gefið að sök að hafa í fyrri hluta júní 1995 tekið við og keypt fyrir 190.000 kr. eða 200.000 kr. af ákærða Magnúsi Björgvin Winchester-sófasett, sem Magnús Björgvin sveik út úr versluninni Öndvegi, Síðumúla 20, 30. maí 1995 og um er fjallað í ákærulið 9, þrátt fyrir vitneskju um, að sófasettið væri illa fengið, en um það var samið, áður en húsgögnin voru svikin út, að ákærði Rúnar Pröstur greiddi fyrir þau um 200.000 kr., en söluverð húsgagnanna var 328.900 kr.

Telst þetta varða við 1. mgr. 254. gr. almennra hegningarlaga.

III.

Þess er krafist, að ákærðu verði dæmdir til refsingar.

Eftirtaldir aðilar gera þær kröfur í málinu, að ákærði Magnús Björgvin verði dæmdur til að greiða þeim skaðabætur, sem hér greinir. Bótakrafa samkvæmt 8. tölulið beinist einnig gegn ákærða Rúnari Presti.

1. Boðeind sf., kt. 690787-1569, Austurströnd 12, Seltjarnarnesi, 439.600 kr. auk dráttarvaxta frá 9. júní 1995 til greiðsludags.

2. Hljómco hf., kt. 450393-2269, Fákafeni 11, Reykjavík, 154.172 kr. auk dráttarvaxta frá 13. júní 1995 til greiðsludags.

3. Tölvulistinn, kt. 090355-3179, Skúlagötu 61, Reykjavík, 44.900 kr. auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.

4. Búnaðarbanki Íslands, kt. 530783-0149, Hamraborg 9, Kópavogi, 30.000 kr. auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.

5. Rúmfatalagerinn hf., kt. 440887-1209, Reykjavíkurvegi 72, Hafnarfirði, 560.000 kr. auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

6. Penninn sf., kt. 411271-0569, Hallarmúla 2, Reykjavík 806.945 kr. auk dráttarvaxta frá 1. júní 1995 til greiðsludags.

7. Radíóbúðin, Skipholti 19. Reykjavík, kt. 560294-2639, 173.710 kr. auk dráttarvaxta frá 26. maí 1995 til greiðsludags.

8. Öndvegi hf., kt. 700987-1409, Síðumúla 20, Reykjavík, 328.900 kr. auk dráttarvaxta frá 16. júní 1995 til greiðsludags.

9. Sjónvörpsmiðstöðin hf., kt. 680380-0319, Síðumúla 2, Reykjavík, 162.852 kr. auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.
10. Bílaumboðið hf., Krókhálsi 1, Reykjavík, 696.421 kr.
11. Þorvaldur Sveinsson, kt. 010470-4049, Garðabraut 22, Akranesi, 400.000 kr. auk dráttarvaxta frá 16. júní 1995 til greiðsludags.
12. Seglagerðin Ægir hf., kt. 420177-0119, Eyjaslóð 7, Reykjavík, 61.465 kr. auk dráttarvaxta frá 19. júní 1995 til greiðsludags.
13. G. Á. Pétursson hf., kt. 660485-0829, Faxafeni 14, Reykjavík, 81.503 kr. auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.
14. Miklartorg hf., kt. 541293-2809, Holtagörðum við Holtaveg, 248.150 kr. auk dráttarvaxta frá 1. maí 1995 til greiðsludags.
15. Gallerí Fold, kt. 030147-3249, Laugavegi 118, Reykjavík, 366.000 kr. auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.
16. Borgarhjól sf., kt. 650383-0369, Hverfisgötu 49, Reykjavík, 55.500 kr. auk dráttarvaxta frá 15. júní 1995 til greiðsludags.
17. Bílanaust hf., kt. 460169-2919, Borgartúni 26, Reykjavík, 500.533 kr. auk dráttarvaxta frá 30. apríl 1995 til greiðsludags.
18. Samoco hf., kt. 611289-1389, Skeifunni 17, Reykjavík, 189.592 kr. auk dráttarvaxta frá 13. júní 1995 til greiðsludags.
19. Stál og stansar hf., kt. 630287-1119, Vagnhöfða 7, Reykjavík, 49.000 kr. auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.
20. Rafsýn, Snorrabraut 22, Reykjavík, 25.000 kr. auk dráttarvaxta frá 20. júní 1995 til greiðsludags.
21. Örninn Hjól hf., kt. 541190-1399, Skeifunni 11 B, Reykjavík, 117.928 kr. auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.
22. Japis hf., kt. 650978-0139, Brautarholti 2, Reykjavík, 123.828 kr. auk dráttarvaxta frá 7. júní 1995 til greiðsludags.
23. Olíufélagið hf., kt. 500269-4649, Suðurlandsbraut 18, Reykjavík, 49.900 ásamt vöxtum og dráttarvöxtum samkvæmt 7. og 15. gr., sbr. 10. gr. vaxtalaga nr. 25/1987 til greiðsludags.
24. Olíuverslun Íslands hf., kt. 500269-3249, Hédiðsgötu 10, Reykjavík, 80.424 kr. auk hæstu lögleyfðu vaxta frá 15. júní 1995 til greiðsludags.
25. Ferðaskrifstofa Hafnarfjarðar, kt. 470591-1299, Strandgötu 19, Hafnarfirði, 18.940 kr. auk dráttarvaxta frá 19. júní 1995 til greiðsludags.
26. Elín S. Jónbjörnsdóttir, kt. 170471-5399, Álftháhlum 2, Reykjavík, 84.000 kr. auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.
27. Heimskringlan hf., kt. 600891-1469, Kringlunni 8–12, Reykjavík, 93.560 kr. auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.
28. Haraldur Björn Björnsson, kt. 011273-4839, Hafnargötu 6, Grindavík, 10.450 kr. auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.

29. Olíuverslun Íslands hf., Héðinsgötu 10, Reykjavík, 1.087.161 kr. auk vaxta.

30. Teitur Jónasson hf., kt. 520273-0349, Dalvegi 22, Kópavogi, 30.400 kr. auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

31. Veitir hf., kt. 680966-0289, Köllunarklettsvegi 4, Reykjavík, 535.350 kr. auk vaxta samkvæmt 7. gr. vaxtalaga nr. 25/1987 frá 5. júlí til 14. ágúst 1995, en síðan dráttarvaxta samkvæmt III. kafla sömu laga til greiðsludags.

32. Húsasmiðjan hf., kt. 520171-0299, Súðarvogi 3–5, Reykjavík, 135.454 kr. auk dráttarvaxta frá 24. júlí 1995 til greiðsludags.

33. Verslunin Sautján hf., kt. 531076-0289, Laugavegi 91, Reykjavík, 14.121 kr. ásamt hæstu lögleyfðu vöxtum frá 21. júní til greiðsludags.

34. Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins, Stuðlahálsi 2, Reykjavík, 39.542 kr. auk dráttarvaxta samkvæmt 10. og 12. gr. laga nr. 25/1987.“

Við þingfestingu leiðrétti ákærði þau mistök, að tímabil ætlaðra brota ákærða hefði ekki staðið yfir frá 11. apríl 1994, sbr. 2. tl., rétt væri, að brotið hefði verið framið 11. apríl 1995, og því hefðu brot ákærða náð yfir tímabilið október 1994, sbr. 11. lið, og staðið til 15. júní 1995.

I. kafli ákæru.

Ákærði neitar því, að hann hafi á því tímabili, sem ákæra tekur til, þ. e. a. s. október 1994 til 15. júní 1995, stundað stórfelld og kerfisbundin fjársvik, svo sem nánar er lýst í ákæru.

Með skýlausri játningu ákærða þykir sannað, að hann hafi gerst sekur um þau brot, sem honum eru að sök gefin í 3.–10. tl., 14. tl., 16.–20. tl., 22. tl., 24. tl., 26.–35. tl., 38. tl. og 42.–43. tl. ákæru og þar eru réttilega heimfærð til refsíákvæða. Ákærði segir, að öðrum liðum ákæru sé efnislega rétt lýst að öðru leyti en því, að hann hafi ekki blekkst þá aðila, sem seldu honum munina, enda hafi hann ýmist stofnað viðskiptamannareikninga á þessum stöðum eða fengið munina afhenta gegn afhendingu tékka, sem dagsettir voru fram í tímann. Hann hafi því ekki blekkst þessa aðila við kaupin. Við kaupin hafi hann ekki ætlað að endurselja munina og hagnýta söluverðið, eins og greint er í ákæru, í sumum tilvikum hafi hann þó síðar selt munina.

Ákærði hefur samkvæmt framansögðu játað fjársvik, að fjárhæð samtals 5.186.289 krónur, á tímabilinu 23. desember 1995 til 15. júní 1996.

Í skýrslutöku hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins 15. júní 1995, sem tekin var í beinu framhaldi af handtöku ákærða á Keflavíkurflugvelli sama dag, kvaðst hann hafa stofnað þrjá tékkareikninga árið 1994. Það hafi hann gert til að afla sér meiri lánsmöguleika. Hann hafi keypt fyrirtækið Nýberg sf. í október 1994. Kunningi sinn, Finnbogi Stefánsson, hafi verið skráður með-eigandi sinn, en ekkert komið nálægt rekstrinum, nema hann hafi undirritað skuldabréf, sem gefin voru út í nafni fyrirtækisins. Hann hafi keypt fyrirtækið með yfirtöku skulda og ætlað að selja örbylgjumat, en ekkert úr því

orðið. Enginn rekstur hafi því verið á fyrirtækinu í raun, frá því að hann tók við því. Hann kveðst hafa farið að gefa út innstæðulausa tékka í miklum mæli úr heftinu sex vikum áður, hversu marga, vissi hann ekki, hann hafi ekki haldið yfir það reikning. Þetta hafi hann gert til að útvega sér peninga og nánast selt allt, sem hann keypti fyrir tékkana. Peningarnir hafi farið í óreglu, skemmtanir, spilakassa o. fl. Hann hafi ekkert hugsað um það, hvernig hann gæti endurgreitt þetta. Hann hefði enga greiðslugetu, nánast enga vinnu stundað undanfarin tvö ár og fái enga styrki. Hann viðurkenndi einnig að hafa gefið út fjölda skuldabréfa og keypt fyrir þau m. a. þrjá bíla, bíllyftu, vélsleða o. fl. Ekkert hafi hann heldur hugsað út í það, hvernig hann gæti endurgreitt þessi verðmæti, er að skuldadögum kæmi. Þennan varning hafi hann einnig selt kunningjum og vinum og eytt fénu, sem hann fékk.

Við meðferð málsins kvaðst ákærði hafa hugsað sér að greiða fyrir þau verðmæti, sem hann keypti og lýst er í þeim 14 liðum, samtals að verðmæti um 2,9 milljónir króna, sem hann hefur neitað sakargiftum, m. a. með þeim hætti, að staðið hafi til að nota bíllyftuna, sem hann keypti, sbr. 1. lið ákæru, og fyrir þá vinnu hafi átt að afla einhverra peninga. Þá hafi hann átt hlut í fyrirtæki, er átti bifreið, sem var metin á um 700.000 krónur. Þá hefur hann borið því við, að hann hafi öðru hverju unnið sem bifvélavirki, og fyrir laun vegna þeirra verka hafi hann ætlað að endurgreiða þessi verðmæti. Ljóst er af skattframtölum ákærða, að laun hans og aðrar tekjur árið 1994 voru 194.501 króna og eignir engar. Samkvæmt skattframtali 1996 fyrir árið 1995 námu laun hans samtals 393.096 krónum, og eignir voru engar.

Þar sem ákærði hefur ekki gert ágreining um málavexti varðandi þá liði, sem hann neitar sakargiftum, nema að því leyti, að hann hafi ekki beitt blekkingum við viðskiptin eða gerst brotlegur við 2. tl. mgr. 250. gr., svo sem lýst er í 11. lið ákæru, vísast um málavexti þessara liða til ákæru, en framburður ákærða og vitna, þar sem það á við, verður nánar rakinn við hvern lið.

1. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst hafa haft í hyggju, er hann keypti lyfturnar, að greiða fyrir þær. Hann hafi engum blekkingum beitt og ekki haft fjársvik í hug. Hann hafi selt lyfturnar nokkrum mánuðum eftir að hann keypti þær, en kvaðst ekki vita, hverjum hann seldi þær, hann hafi gert það í fyllirsrugli og ætlað fjármunina, sem fyrir þær fékkst, í fyllirí og spilakassa.

Finnbogi Þ. Stefánsson kveður stofnun ákærða og sína á fyrirtækinu Nýbergi sf. í október 1994 hafa verið í þeim tilgangi að hefja innflutning á örbylgjumat og reyna að græða á því. Ákærði hafi einnig minnst á kaffi-

húsarekstur í þessu sambandi, en það hafi verið ákærði einn, sem ætlaði að sjá um vinnu vegna þess rekstrar, og hann ætlaði því bara að sjá um það alveg.

Hann kveðst hafa verið ábyrgðarmaður á ýmsum skuldabréfum árið 1995, en fjárhag á þessum tíma hafi verið þannig háttað, að hann var ekki borgunarmaður fyrir háum fjárskuldbindingum. Hann hafi haft um 600–700.000 krónur í árstekjur í fyrra.

Um ábyrgð sína á 103.000 króna víxli, þar sem Nýberg er greiðandi, og á skuldabréfi, að fjárhæð 407.293 krónur, kveðst hann ekki hafa getað ráðið við að greiða þær fjárhæðir, ef til hefði komið, enda hafi hann ekki verið alveg heill á geði á þessum tíma og í mikilli áfengisneyslu.

Ákærði hefur játað, að hann hafi selt lyftur þær, sem hann festi kaup á, með þeim hætti, sem að framan er rakið. Eins og fjárhagsstöðu hans var háttað, hlaut honum að vera ljóst, er hann gekk frá kaupunum, að hann ætti enga möguleika á því að standa við skuldbindingar sínar. Hefur hann því með háttsemi sinni, sem lýst er í þessum lið ákæru, gerst brotlegur við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

2. tl. I. kafla ákæru.

Við yfirheyrslu hjá rannsóknarlögreglu 21. júní 1995 að viðstöddum verjanda sínum og fyrir dómi 16. júní sl., einnig að verjanda viðstöddum, viðurkenndi ákærði, að tilgangur kaupanna á tölvubúnaðinum hjá Boðeind sf. hefði verið sá að endurselja hann til að fjármagna spilafíkn sína. Í þessum skýrslum viðurkenndi ákærði, að hann hefði svikið út tölvubúnaðinn. Hann mundi ekki, hverjum hann seldi búnaðinn, en það hefði hann gert stuttu síðar. Hann hefði fengið um fjórðung upphaflegs kaupverðs fyrir búnaðinn við endursöluna. Hann kvað Jón Val Arason hafa fengið aðra tölvuna. Ákærði sagði við meðferð málsins, að viðskiptin við Boðeind hefðu farið fram með þeim hætti, að hann hefði farið með Jóni Val í fyrirtækið Boðeind sf. og gefið þar út tékkann að fjárhæð 439.600 krónur fyrir tveimur tölvum, sem Jón Valur hafði í sínum vörslum. Ákærði kvaðst síðan hafa hringt seinna í verslunina og óskað eftir, að tékkinn yrði geymdur. Kvaðst ákærði ekkert hafa fengið af þessum verðmætum í sinn hlut. Hann viðurkenndi, að tilgangur sinn með kaupunum hefði verið að fjármagna fíkn sína til ástundunar í spilakössum. Hann kvað þann framburð Jóns Vals rangan, að hann hefði þekkt til mannsins í versluninni og því gert ákærða þann greiða að koma viðskiptunum á. Það væri einnig rangt, að tölvubúnaðinn hefði átt að nota í sameiginlegu fyrirtæki þeirra, Nesjum. Hefði staðið til, að ákærði gengi til samstarfs við Jón Val, en þau áform farið út um þúfur.

Jón Valur Arason sagði fyrir dóminum, að staðið hefði til, að hann og

ákærði stofnuðu saman fyrirtæki um skiparekstur og útgerð eða hugsanlega hraðsendingarþjónustu, sem vitnið hafði áður rekið með fyrirtæki sínu, Nesjum, er vitnið keypti af Erni Karlssyni, en ekkert orðið úr þessu. Kvaðst vitnið hafa haft samband við Boðeind, þar sem hann hefði oft verslað þar áður og þekkti þar til. Hann hefði óskað eftir að kaupa af fyrirtækinu tölvubúnað og jafnframt eftir því að fá afslátt, eins og hann hefði fengið áður, og það verið veitt. Þeir ákærði hefðu svo fengið umræddan hugbúnað. Kvaðst vitnið hafa fengið aðra tölvuna, en ákærði hina, en ekki vissi vitnið, hvað varð af öðrum hugbúnaði. Vitnið kvaðst hafa glatað tölvunni í drykkju og vissi ekki, hvað af henni varð. Tölvuna, sem ákærði fékk, hefði hann ekki séð aftur. Vitnið mótmælti þeim framburði ákærða, að vitnið hefði fengið báðar tölvurnar í hendur.

Vitnið sagði sér ekki hafa verið um það kunnugt, að ákærði hefði hringt í verslunina og fengið að geyma tékkana lengur. Hann hefði talið, að ákærði hefði verið borgunarmaður fyrir tékkunum, enda ákærði verið trúverðugur.

Með því, sem rakið er hér að framan, og framburði ákærða fyrir lögreglu og dómi þykir fullsannað, eins og fjárhag ákærða var háttað, að ákærði hafi svikið út tölvubúnað þann, sem fjallað er um í þessum lið ákæru.

II. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kvaðst hafa keypt bifreiðina IT-959 með umræddu 550.000 króna skuldabréfi af Bílaumboðinu Krókhálsi 1 í október 1994, svo sem nánar er lýst í ákæru. Þar kemur þó ekki fram, að bréfið er einnig tryggt með sjálf-skuldarábyrgð ákærða og Finnboga Þ. Stefánssonar. Í byrjun desember hafi hann skipt um bíl og látið Bílaumboðið fá bifreiðina IT-959, en fengið þess í stað bifreiðina KF-290, svo sem lýst er í ákæru, en greiðslan hafi einnig verið tryggð með sjálfskuldarábyrgð ákærða og Finnboga Þ. Stefánssonar. Fljótlega eftir áramótin hafi hann selt eigendum Trésmiðju Aðalsteins K. Kristjánssonar (Takk), þeim Erni Karlssyni og Sigurði Ólafssyni, bifreiðina KF-290. Enga greiðslu hafi hann fengið fyrir bifreiðina, heldur hafi staðið til, að þeir Örn og Sigurður stæðu í skilum með afborganir af bréfunum. Þeim hafi báðum verið fullljóst við kaupin, að umrædd skuldabréf, að fjárhæð 550.000 krónur og 85.600 krónur, hvíldu á bifreiðinni. Hann kvaðst ekki muna, hvort veðbókavottorð lá frammi við söluna. Þegar hann seldi bílinn, hafi hann talið, að Bílaumboðið hefði þegar gengið frá því að þinglýsa skuldabréfunum. Hann kvaðst ekki hafa leitað heimildar Bílaumboðsins til skuldaraskipta á þessum bréfum og ekki greitt gjaldfallnar skuldir af skuldabréfunum, áður en hann seldi bifreiðina. Hann minntist þess ekki, að umboðinu hefði verið kunnugt um skuldaraskiptin fyrr en eftir, að salan hafði farið fram. Ákærða minnti, að gengið hefði verið frá söl-

unni með afsali og þar verið tekið fram, að á bifreiðinni hvíldu veðskuldir frá Bílaumboðinu. Ákærði kvað það rangt, sem fram komi í lögreglu-skýrslu, sem tekin var af Erni Karlssyni, að hann hefði greitt ákærða 250.000 krónur og hlut í fyrirtækinu Nesjum, sem hefði verið metinn á 100.000 krónur, auk greiðslu upp í skuldir. Ákærði kvaðst hafa glatað öllum gögnum, sem hann hafði undir höndum um söluna.

Sigurður Hilmar Ólafsson var yfirheyrður hjá lögreglu. Kvað hann Örn Karlsson, þáverandi stjórnarformann TAKK, hafa gengið frá kaupum trésmiðjunnar á bifreiðinni og taldi Örn hafa keypt hana af ákærða með yfirtöku skulda. Hann kannaðist við undirritun sína á veðskuldabréfin, sem ákærði gaf út 24. október 1994 og 2. desember 1994 í tilefni kaupa ákærða á bifreið frá Bílaumboðinu. Hann kvaðst ekki hafa komið að kaupum TAKK á bifreiðinni KF-290, en séð um einhverjar sölutilkynningar, m. a. ritað eigin hendi, þ. e. hluta seljanda f. h. Trésmiðju Aðalsteins K. Kristjánssonar hf., en Örn Karlsson hefði ritað undir f. h. kaupanda, sambýliskonu sinnar. Sambýliskonan hefði keypt bílinn með yfirtöku áhvílandi skulda, en engir peningar farið á milli við kaupin. Hann kannaðist hins vegar við undirritun sína á skuldabréfi TAKK, á veðskuldabréfi Skandia, út gefnu 8. janúar 1995, að fjárhæð 400.000 krónur, þinglýstu á 2. veðrétt á bifreiðina 19. janúar næst á eftir 1. veðrétti Sjóvá í bifreiðinni.

Við yfirheyrslu hjá RLR 18. júlí sl. kvaðst Örn Karlsson hafa keypt bílinn fyrir barnsmóður sína, en bifreiðin hefði verið keypt í nafni TAKK. Ákærði hefði ekki verið með bifreiðina í notkun, þar sem hann hefði haft aðrar bifreiðar til ráðstöfunar. Ákærði hefði verðlagt bílinn á 550.000 krónur, þar af í peningum 250.000 kr. og hlut í fyrirtækinu Nesjum, sem var metinn á 100.000 krónur, auk greiðslu upp í skuldir. Hann hefði svo gefið barnsmóður sinni bílinn og gengið frá eigendaskiptum 13. mars 1995, svo sem fram komi í gögnum frá ökutækjaskrá. Í skýrslunni er honum kynntur sá framburður Sigurðar Ólafssonar, að vitnið hafi annast kaupin á bifreiðinni KT-290 og greitt fyrir hana með yfirtöku áhvílandi veðskulda. Þessu svaraði Örn á þann veg, að þetta væri rangt hjá Sigurði, Sigurði hefði ekki verið kunnugt um greiðslutilhögun þessa, því að Sigurður hefði ekki komið að þessum kaupum sínum við ákærða á bifreiðinni. Hann kvaðst ekki muna vel eftir því, hvernig þessi viðskipti fóru fram. Hann hefði við kaupin átt að taka á sig einhverjar veðskuldir og greiða einhverja fjárhæð á milli. Hann minntist þess ekki, að við kaupin hefði legið frammi veðbókavottorð. Hann mundi ekki, hvert kaupverð bifreiðarinnar var, en kvaðst hafa skýrt rétt frá í fyrrgreindri yfirheyrslu. Hins vegar hefði hann farið síðar betur yfir gögn um kaupin og þá séð, að hann hefði átt að taka á sig veðskuldir.

Nánar spurður sagði hann, að kaupin hefðu farið fram munnlega. Hann kvaðst einnig hafa sagt ranglega í skýrslunni hjá lögreglu, að kaupverðið hefði verið 550.000 krónur, það hefði verið 650.000 krónur. Hann hefði verið búinn að sitja inni í fangelsi og öll gögn fyrir sunnan, því hefði hann ekki getað kynnt sér málin betur fyrir yfirheyrsluna. Hið rétta væri, að þeim Sigurði hefði verið fullkunnugt um, að veð hvíldu á bílnum við kaupin af ákærða. Örn kannaðist við að hafa undirritað nafn sitt sem vottur á skulda-bréf Skandia, að fjárhæð 400.000 krónur, sem greint er frá hér að framan og hvíldi á bifreiðinni á 2. veðrétti á eftir 1. veðrétti Sjóvár-Almennra, en á því bréfi kemur ekki fram, að Bílaumboðið hafi átt veð í bílnum. Sagði Örn, að síðan hefðu þau notað bílinn upp í húsakaup. Þar sem ekkert var á veð-bókarvottorði um veðin, hefðu þau ekki kynnt kaupendum, að veð Bílaumboðsins hvíldi á bílnum.

Ákærði og vitnið Örn Karlsson hafa orðið margsaga um tilhögun greiðslu við sölu ákærða á bifreiðinni KR-290. Ákærði keypti bifreiðina með þeim hætti, sem lýst er í ákæru. Þar er þess þó ekki getið, að ákærði var jafnframt við annan mann sjálfskuldarábyrgðaraðili, en auk þess var bifreiðin seld með veðskuldabréfum, tryggðum með 1. og 2. veðrétti. Er ákærði gaf út þetta bréf, var fyrirsjáanlegt, að hann hafði enga möguleika til að standa við þá sjálfskuldarábyrgð, er hann hafði ritað undir. Ákærði seldi bifreiðina um mánuði síðar Trésmiðju Aðalsteins K. Kristjánssonar hf., og gekk Örn Karlsson frá kaupunum fyrir hönd fyrirtækisins. Ákærði hefur ekki lagt fram gögn, sem sýni, að hann hafi selt bifreiðina gegn því, að kaupandi hennar, Örn Karlsson, sem hann var kunnugur, tæki á sig lán þau, sem á henni hvíldu. Við fyrstu yfirheyrslur bar Örn Karlsson, að hann hefði keypt bifreiðina með 250.000 krónum og fyrir hlut í fyrirtækinu Nesjum, sem var metinn á 100.000 krónur, auk greiðslu upp í skuldir. Sérstaklega spurður við þá yfirheyrslu kvað hann rangan þann framburð Sigurðar Ólafssonar, að hann (Örn) hefði keypt bílinn með viðtöku lána. Það var ekki fyrr en við meðferð málsins, sem vitnið lýsti yfir, að hann hefði keypt bifreiðina með viðtöku lána. Vitnið „gaf“ svo samþýliskonu sinni bifreiðina, er þau síðan notuðu sem greiðslu upp í kaup húsnæðis. Sala ákærða á bifreiðinni varð til þess, að Bílaumboðið missti veðrétt sinn í henni, þar sem hún var veðsett með skuldabréfi Skandia á 2. veðrétti, að fjárhæð 400.000 krónur, í kjölfar kaupanna. Ljóst er, að ákærði var enginn borgunarmaður fyrir bifreiðinni, er hann keypti hana af Bílaumboðinu hf. Þegar til alls framangreinds er litið, þykir ekki varhugavert að telja sannað, að ákærði hafi með fyrrgreindri sölu bifreiðarinnar gerst sekur um brot gegn 2. tl. 1. mgr. 250. gr. almennra hegningarlaga.

12. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kvað tildrög þess, að hann keypti vélsleðann, þau, að hann hefði átt annan sleða, VA-133, og gert seljandanum, Þorvaldi Sveinssyni, maka-skiptatilboð. Kaupverðið hafi verið 650.000 kr. Hann hefði greitt mismuninn með tékkunum tveimur, hvorum að fjárhæð 200.000 krónur, svo sem lýst er í ákæru. Hann hefði ætlað að greiða tékkana með vinnu sinni við bílaviðgerðir, sem hann starfaði við öðru hverju, og vonast til að fá peninga fyrir þessar viðgerðir. Hann hefði selt Sigurði Ólafssyni sleðann upp í skuld vegna kaupa á húsnæði að Framnesvegi 2. Ákærða kvað sér ekki vera kunnugt um, hvað orðið hefði af þessum sleða. Við yfirheyrslu hjá lögreglu 22. júní sl. mundi ákærði hins vegar ekki, hverjum hann seldi sleðann, en við yfirheyrslu 20. júlí kannaðist hann við, að Sigurður Ólafsson hefði handsalað sér sleðann VA-133 í janúar 1995, og síðan hefði Sigurður keypt af sér annan sleða, MH-184, og greitt fyrir hann 600.000 krónur, þ. e. að sleðinn VA-133 hefði verið metinn á 200.000 krónur og skuldajöfnun vegna fasteignakaupa ákærða á íbúð Sigurðar að Framnesvegi 2. Hann kvaðst enn ekki vita, hvar sleðinn væri, og sagði, að Þorvaldur hefði ekki getað skilað tveimur víxlum, hvorum að fjárhæð 200.000 krónur, og ávísunum, sem hann fékk vegna kaupanna. Víxlarnir hefðu átt að vera trygging fyrir tékkunum.

Sigurður Ólafsson var yfirheyrður um þetta ákæruatriði hjá RLR 19. júlí svo og fyrir dómi og kannaðist við, að hann hefði keypt vélsleðann VA-113 af ákærða, en fyrir liggur í málinu ljósrit tilkynningar úr ökutækjaskrá, þar sem fram kemur, að Sigurður keypti sleðann af Nýbergi hf., og ritar ákærði undir nafn sitt við söluna sem prókúruhafi þess fyrirtækis. Þar kemur og fram, að dags. kaupsamnings er skráð 8. apríl 1995. Hann kvaðst ekki vita, hvar sleðinn væri, og mundi ekki, hve mikið hann greiddi fyrir sleðann. Hann kvaðst hafa greitt kaupverðið með peningum, en kaupin verið liður í uppgjöri á kaupsamningi vegna sölu sinnar til ákærða á íbúð að Framnesvegi 2. Nánar spurður kvaðst vitnið hafa greitt hluta af þessu kaupverði með öðrum snjósleða, sem hann átti, en verðmæti þess sleða hefði verið um 200–250.000 krónur.

Þorvaldur Sveinsson kvaðst hafa verið með sleðann á bílasölunni Braut og 22. mars verið gengið frá sölunni. Samið hefði verið um, að hann geymdi tékkana fyrir ákærða til 21. júlí og 23. maí sama ár, og þeir því dagsettir fram í tímann. Ákærði hefði lofað, að innstæða yrði til á þessum sýningar-dögum, en tékkarnir reynst innstæðulausir, þegar hann hugðist innleysa þá. Ákærði hefði látið sig fá tvo tryggingarvíxla, sem hann átti að afhenda bíla-sölunni. Bílasalan hefði geymt tékkana og ákærði látið sig fá annan trygg-ingarvíxilinn. Hann hefði afhent bílasölunni annan víxilinn, en haldið hin-

um eftir, og kvaðst hann reiðubúinn að afhenda hann, hvenær sem væri. Hann hefði beðið bílasöluna að kanna fjárhag ákærða, en ekkert komið út úr þeirri könnun. Ekki hefði reynst mögulegt að fá greiðslurnar hjá ákærða.

Finnbogi Þ. Stefánsson kannaðist ekkert við kaup ákærða á vélsleðanum f. h. Nýbergs og ekki heldur við víxil út gefinn í nafni fyrirtækisins, sem ákærði gaf út 22. mars 1995, að fjárhæð 200.000 kr., í tilefni kaupanna. Hann hefði ekkert komið nálægt þessum viðskiptum.

Ákærði hefur játað, að hann hafi keypt og endurselt vélsleða þann, sem hann festi kaup á með þeim hætti, sem rakið er í ákæru og hér að framan. Eins og fjárhagsstöðu hans var háttað, hlaut honum að vera ljóst, er hann gekk frá kaupunum, að hann ætti enga möguleika til að standa við skuldbindingar sínar. Hefur hann því með háttsemi sinni, sem lýst er í þessum lið ákæru, gerst brotlegur við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

13. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst ekkert hafa greitt af skuldabréfinu, sem lýst er í þessum lið ákæru, en hann hafi við kaupin talið, að hann gæti staðið í skilum með kaupverðið, þótt önnur hafi orðið raunin. Sleðinn hafi lent í sprungu á jökli um páskana og verið nær ónýtur. Hann hafi verið húftryggður, og því hafi seljanda verið í lófa lagið að fá greiðslur frá tryggingarfélaginu vegna þessa tjóns, ef hann hefði leitað eftir því. Hann kveðst hins vegar ekki hafa tilkynnt tryggingarfélaginu um tjónið, hann hafi verið búinn að kanna með símhringingu til félagsins, að sleðinn væri húftryggður, og þar verið sagt, að svo væri ekki, þar sem hann hefði ekki greitt iðgjaldið, enda þótt gögn málsins sýni, að svo hafi verið.

Finnbogi Þ. Stefánsson kannaðist við, að hann hafi skrifað nafn sitt sem sjálfskuldaraðili ásamt ákærða á skuldabréf, út gefið af ákærða f. h. Nýbergs, að fjárhæð 501.900 krónur. Hann hafi ekki vitað, til hvers skuldabréfið var notað, og ekki verið borgunarmaður fyrir því.

Ákærði hefur játað, að hann hafi keypt vélsleða þann, er hann festi kaup á með þeim hætti, sem rakið er í ákæru og hér að framan. Eins og fjárhagsstöðu hans var háttað, hlaut honum að vera ljóst, er hann gekk frá kaupunum, að hann ætti enga möguleika til að standa við skuldbindingar sínar. Hefur hann því með háttsemi sinni, sem lýst er í þessum lið ákæru, gerst brotlegur við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

15. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst hafa hugsað sér að endurgreiða reiðhjólin ásamt fylgihlutum þeirra, sem hann keypti af versluninni G. Á. Péturssyni, með sama hætti og hann hafði hugsað sér að greiða aðra hluti, með viðgerðum og „öðru, sem ég er alltaf í“. Hann hafi á þessum tíma alls ekki hugsað út í

það, í hversu miklar fjárskuldbindingar hann hafi komið sér, vegna áfengis-óreglu og einnig eiturfjaneyslu. Hann hafi ætlað að vísa á reiðhjólin í tilteknum bílskúr hér í borg, en er til kom, voru þau horfin, og hann viti ekki, hvað varð um þessi hjól. Hann hafi ekki selt þau, heldur ætlað að nota þau sjálfur. Við rannsókn málsins og fyrir dómi 23. júní 1995 játaði ákærði, að þessi viðskipti hefðu verið gerð í sviksamlegum tilgangi, ætlunin hefði ekki verið að eiga innstæðu við innlausn tékkanna.

Með vísan til framburðar ákærða við rannsókn málsins svo og játningar hans fyrir dómi 23. júní sl. og með því að ákærða hlaut að vera ljóst, er hann gekk frá kaupunum, að hann ætti enga möguleika til að standa við skuldbindingar sínar, þykir sannað, að ákærði hafi með háttsemi sinni, sem lýst er í þessum lið ákæru, gerst brotlegur við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

21. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst með sama hætti og hann hefur lýst hér að framan hafa ætlað að greiða þá viðgerð, sem lýst er í þessum lið ákæru og hann greiddi fyrirtækinu Semoco með tveimur tékkum fram í tímann, svo sem þar er nánar lýst. Hann hafi líka ætlað að reyna að kaupa bifreiðar og gera við þær og endurselja og fá þannig handbært fé.

Ákærði hefur játað, að hann hafi leyst út umrædda bifreið, sem var til viðgerðar hjá Semoco, svo sem nánar er lýst í ákæru, gegn afhendingu tveggja tékka, dagsettra fram í tímann, til lúkningar viðgerðarkostnaði. Eins og fjárhagssstöðu hans var háttað, hlaut honum að vera ljóst, er hann setti bílinn í viðgerð og leysti hann út, að hann ætti enga möguleika til að standa við skuldbindingar sínar. Hefur hann því með háttsemi sinni, sem lýst er í þessum lið ákæru, gerst brotlegur við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

23. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði lýsir viðskiptum þeim, sem greinir í þessum lið ákæru, með þeim hætti, að hann hafi lánað kunningja sínum, Jóni Arasyni, tékka til að kaupa tölvuna og forritið hjá fyrirtækinu Rafsýn. Ákærði hefur við yfirheyrslur hjá lögreglu og fyrir dómi 23. júní sl. svo og við meðferð málsins slegið úr og í, hvor þeirra hafi farið og náð í búnaðinn. Hann kvaðst sjálfur hafa farið á staðinn og stofnað til þessara viðskipta, og þá hafi verið til innstæða fyrir tékkanum. Hann hafi svo farið síðar og skipt tékkanum út fyrir annan. Eigandinn hafi þá lofað að geyma fyrri tékkann, en leyst hann út miklu fyrr en um var rætt, og þá hafi verið til innstæða fyrir tékkanum. Því hafi hann komið að máli við eiganda verslunarinnar og beðið hann að skipta á öðrum tékka, og hafi svo um samist. Eigandinn hafi því greitt sér út andvirði fyrir

tékkans og tekið annan í staðinn. Sjálfur hafi hann ætlað að eiga innstæðu, þegar að umsömdum innlausnardegi kæmi. Hann hafi svo látið Jón Val fá tékkann.

Guðlaugur Þór Lárusson sagði, að maður hefði komið umrætt sinn og skoðað tölvuna, en farið síðan. Þetta hefði ekki verið ákærði. Síðan hefði verið hringt úr fyrirtækinu Nýbergi og sagt, að ákveðið væri að geyma vélina, og spurt, hvort ég myndi geyma ávísun til 26. maí, þar sem peningavandræði væru í fyrirtækinu. Hann hefði spurst fyrir um þetta og þetta virst vera í lagi. En ávísunin hefði óviljandi flækst með öðrum ávísunum í banka í kringum 8. maí. Þá hefði ákærði hringt til sín og skammast út af því, að hann stæði ekki við gefin heit um að geyma ávísun. Hann hefði þá viðurkennt mistökin og beðist á þeim afsökunar og boðist til þess að gefa út aðra ávísun og skipta á ávísun til að geyma og standa við orð sín. Hefði ákærði þá komið og hann skipt við hann á nýrri ávísun og ætlað þannig að standa við fyrri loforð um að geyma tékkann til 20. júní. Hann hafi svo reynst innstæðulaus.

Ákærði stofnaði til kaupanna með því að afhenda fyrri tékkann gegn því loforði að eiga innstæðu fyrir honum 20. júní. Er verslunareigandinn sýndi tékkann af misgáningi í banka, fyrr en um var samið, fékk ákærði hann til að afhenda sér annan tékka í stað hins fyrri, þannig, að eigandinn leysti fyrri tékkann til sín. Engin innstæða var til á umsömdum degi, 20. júní. Með vísan til hinna umfangsmiklu fjársvika ákærða á þessum tíma og ógjaldfærni hans verður að telja sannað, að þótt innstæða hafi verið til fyrir tékkannum við sýningu hans, hafi ákærði aldrei ætlað að greiða skuldina, enda fékk hann eigandann til að skipta tékkanum, og er að innlausnardegi síðari tékkans kom, var engin innstæða til. Þykir ákærði því hafa gerst sekur um þá háttsemi, sem hann er ákærður fyrir í þessum lið ákæru og þar er réttilega heimfærð til refsíákvæða.

25. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst ekki muna, hvort hann sjálfur fór í Japis í þeim viðskiptaerindum, sem lýst er í þessum lið, eða hvort hann lét einhvern annan fá þennan tékka. Hann hafi annaðhvort ætlað að borga fjárhæðina sjálfur eða lána þessar ávísanir. Hann kvaðst því neita því að hafa ætlað að blekkja starfsmenn verslunarinnar.

Ákærði hefur viðurkennt að hafa gefið út umrædda tékka úr tékkhefti sínu, án þess að fyrir þeim væri innstæða. Hvort sem ákærði kom tékkunum í umferð með því að nota þá sjálfur eða afhenti öðrum þá til notkunar, er ljóst, að hann gaf tékkana út, án þess að hann ætti á þessum tíma, svo sem að framan er rakið í ofangreindum liðum, nokkra möguleika til að greiða

þá. Ef ákærði afhenti tékkana, gat hann ekki treyst því, að þeir yrðu ekki notaðir. Með háttsemi sinni hefur hann gerst sekur um brot gegn 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

36. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kvaðst hafa gefið út tékka þá, sem hér er lýst. Hann hafi ætlað að eiga fyrir þeim innstæðu við sýningu, vonast til að geta greitt þetta með spilakassavinningi.

37. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði viðurkenndi, að hann hefði gefið út þennan tékka og afhent Daníel Benedikt Þorgeirssyni, en man ekki nánar um tildrög þess. Hann hefði ætlað að eiga innstæðu fyrir tékkanum, þegar Daníel borgaði honum til baka.

39. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði viðurkenndi, að hann hefði gefið út tékkann í þessum lið og notað hann til greiðslu á leiguakstri í fólksflutningabíl. Hann hefði farið í ferð með hóp fólks og til staðið, að hver greiddi fyrir sig. Það hefði brugðist. Hann hefði ekkert hugsað út í, hvort innstæða yrði til fyrir tékkanum við sýningu.

Með játningu ákærða er sannað, að hann gaf út tékkana, sem lýst er í 36., 37. og 39. lið, án þess að eiga fyrir þeim innstæðu við sýningu. Hefur hann með þessu gerst sekur um þá háttsemi, sem hann er sakaður um í þessum liðum ákæru, og varðar hún við 1. mgr. 248. gr. almennra hegningarlaga.

40. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði sagði við rannsókn málsins, að hann hefði frétt, að fyrirtækið Veitir hf. væri með sölu á lager. Þetta hefðu verið einhver heimilistæki. Annað vildi hann ekki tjá sig um þessi kaup. Við meðferð málsins sagði ákærði, að til hefði staðið að kaupa þennan lager, því að ákærði hefði ætlað út í rekstur kaffisjálfsölu. Hefði hann ætlað að taka á leigu húsnæði við Laugaveg, „gamla brunabótahúsið“, en ekkert orðið úr þessum fyrirætlunum. Hefði Finnbogi Þorvaldur Stefánsson ætlað út í þennan rekstur með sér.

Í skýrslu hjá RLR við rannsókn málsins sagði ákærði, að hann hefði við kaupin sagst vera sölumaður og ætla að ferðast um landið og selja vörurnar í kaupfélög og víðar. Við meðferð málsins minntist hann ekki þessara ummæla. Hann hefði tjáð viðsejanda sínum, að hann ætlaði að hefja rekstur, eins og til hefði staðið, en varningurinn svo „horfið“ úr vörslu sinni. Ekki kvaðst hann hafa selt varninginn, heldur geymt hann í sömu geymslu og hjólin, sbr. 15. lið, en allt verið tomt, þegar hann sýndi RLR geymsluna.

Kvað ákærði reksturinn hafa átt að skila þessari fjárhæð. Hann hefði ætlað að hagnast á sumum þessum vörum, t. d. örbylgjuofnum, hárbólsum, strokjárnnum og baðvogum, og greiða með því kaupverðið, en að miklu leyti hefði átt að notast við þetta í rekstrinum.

Finnbogi P. Stefánsson kannaðist við, að í ráði hefði verið, að Nýberg sf. setti á stofn rekstur um kaffihús. Hefði ákærði rætt þetta og ætlunin verið, að kaffihúsið yrði við Hlemm í „gamla brunabótahúsinu“.

Guðmundur Oddgeir Indriðason kvað ákærða hafa falast eftir birgðum, sem hann var með til sölu. Ákærði hefði viljað kaupa vörurnar og sagst vera sölumaður og reka fyrirtækið Nýberg. Viðskiptin hefðu farið fram 8. eða 9. maí 1995, en hins vegar hefði reikningur verið gerður 7. júní 1995. Hefði ákærði sagt, að hann æki um landið og væri aðallega að selja kaupfélögum. Samkomulag hefði orðið um, að ákærði greiddi vörurnar með tveimur ávísunum mánuð og tvo mánuði fram í tímann. Ákærði hefði sagt fyrirtæki sitt, Nýberg, ganga mjög vel. Hann hefði sagst ætla að fara að selja kaupfélögunum einhverjar matvörur eða skyndifæðisvörur. Hann færi hringinn um landið og væri að selja kaupfélögum og matvöruverslunum.

Ákærði hefur viðurkennt útgáfu tékkanna tveggja og að hafa notað þá svo sem lýst er í þessum lið, þótt hann viðurkenndi ekki, að hann hafi blekkst starfsmenn fyrirtækisins Veitis við kaupin. Er hér var komið sögu, hafði ákærði þegar svikið út vörur og þjónustu, svo sem lýst hefur verið hér að framan, fyrir á áttundu milljón króna, og var hann handtekinn um mánuði síðar. Hann hafði, svo sem lýst hefur verið áður, enga möguleika til að endurgreiða féð. Hugmyndir hans um kaffihúsareksturinn voru enn á byrjunarstigi, og var algjörlega óraunhæft af hálfu ákærða að telja, að hann ætti eitthvert fé á þeim tíma, er um var samið, að tékkarnir yrðu innleystir, enda hefur ákærði borið, að fyrirtækið Nýberg hf. hafi aldrei verið í rekstri, eftir að hann keypti það í október 1994. Þykir fyllilega sannað, að ákærði hafi beitt blekkingum við þessi viðskipti, svo sem lýst er í þessum lið ákæru.

41. tl. I. kafla ákæru.

Ákærði kveðst hafa farið í fyrirtækið Húsasmiðjuna og stofnað þar viðskiptareikning til þess að leysa út vörur, sem hann þurfti, m. a. timbur. Hann hafi síðan leyst út byggingarvörur að fjárhæð 135.454 krónur. Ekki hafi verið farið fram á tryggingar af hálfu Húsasmiðjunnar, þegar hann óskaði eftir úttektarheimildinni. Hann hafi ætlað að nota vörurnar til að innrétta íbúð, sem hann hugðist kaupa fyrir sig í Flétturima og hafði gert munnlegt tilboð í. Ekki mundi hann, hver seljandi var. Hann hefði tekið út vörur 27. apríl, 31. maí og 2. júní 1995 og sent eftir þeim einhvern sendibílstjóra. Varningurinn hefði farið í geymslu eða kjallara í Flétturima, en horf-

ið, húsið ekki verið fullgert. Hann hefði ætlað að greiða timbrið með því að taka lán með veði í íbúðinni.

Gísli Jóhannsson, fyrrum gjaldkeri Húsasmiðjunnar, kvað ákærða hafa komið í viðtal til sín til að sækja um reikningsviðskipti. Hefði hann rætt um það við ákærða, hvað hann ætlaði að fara að gera. Hefði hann sagt, að hann hefði fest kaup á íbúð í Grafarvogi og sækti um úttekt að ákveðinni fjárhæð. Heimild hefði verið veitt fyrir hámarksfjárhæð, sem var lægri en um var sótt, og ákærði lagt fram í upphafi sjálfskuldarábyrgð, en ekki aðrar tryggingar. Vörurnar hefðu því verið afgreiddar. Síðan hefði ákærði lagt inn pöntun um rafmagnstæki, sem fór langt fram yfir þessa heimild, að hann minnti að fjárhæð um 200.000 krónur. Þessari pöntun hefði verið hafnað og þá vaknað grunsemdir um, að ekki væri allt með felldu um fjárhag ákærða. Hefði hann þá verið beðinn um frekari tryggingar, sem hann hefði lofað að setja, en ekkert frá honum heyrst.

Ákærði kvað mikið hafa hvílt á íbúðinni. Á þessum tíma hefði hann engar tekjur haft. Ekki hefði hann hugsað mikið út í það, hvernig hann ætlaði að greiða þetta, en ætlað að gera íbúðina íbúðarhæfa og selja síðan. Í málinu liggur frammi yfirlýsing ákærða um sjálfskuldarábyrgð vegna skuldar hans við Húsasmiðjuna 24. apríl 1995 fyrir allt að 300.000 króna höfuðstól. Í henni kemur fram, að ábyrgðin sé vegna allra skulda viðskiptamannsins, hvort sem um sé að ræða skuld á viðskiptareikningi eða samkvæmt verðbréfum. Viðskipti þessi fóru fram í apríl 1995, um mánuði áður en ákærði var handtekinn á Keflavíkurflugvelli á leið úr landi. Hafði hann þá, svo sem margnefnt er hér að framan, svikið út vörur fyrir hátt í 8 milljónir króna og hvorki haft tekjur né aðra möguleika til að greiða þessar vörur eða aðrar, sem hann hafði svikið út, og hafði þar að auki komið megninu af vörunum undan, enda liggja frammi í málinu skaðabótakröfur á hendur ákærða fyrir um 7 milljónir króna. Þykir fyllilega sannað, að ákærði hafi hér gerst sekur um þá háttsemi, sem hann er ákærður fyrir, og varðar háttsemin við þau lagaákvæði, sem í ákæru greinir.

II. kafli ákæru.

Ákærði Magnús Björgvin hefur viðurkennt bæði við yfirheyrslur hjá RLR og fyrir dómi, að hann hafi blekkst starfsmenn Öndvegis, Síðumúla 20, til að selja sér rautt Winchester-leðursófasett, að útsöluverði 328.900 krónur, gegn afhendingu tveggja tékka, sem hann gaf út á tékkareikning sinn, annars að fjárhæð 160.000 krónur, dags. 2. júní 1995, og hins að fjárhæð 168.900 krónur, dags. 2. júlí 1995, svo sem nánar er lýst í 9. lið I. kafla ákæru, þótt hann hafi vitað, að tékkareikningurinn myndi verða innstæðu-

laus á sýningardegi tékkanna og hann sjálfur ógjaldfær. Hann hefur og viðurkennt, að kaupin hafi verið gerð í því skyni að endurselja húsgögnin og hagnýta sér andvirðið. Ákærði kvaðst hafa gefið tékkana út 30. maí 1995, sama dag og reikningur Öndvegis um kaupin er gefinn út, og fengið sófasettið afhent sama dag. Ákærði kvaðst hafa selt sófasettið fljótlega, enda verið búinn að finna kaupanda, einhvern mann, sem hann hitti á krá. Í skýrslu sinni hjá lögreglu 22. júní 1995 sagði ákærði, að maðurinn hefði „stungið upp á“ sófasetti í líkingu við það, sem hann keypti, en við yfirheyrslu fyrir dómi 16. júní 1995 sagði ákærði, að manni þeim, sem hann seldi sófasettið, hefði ekki verið kunnugt um, hvernig sófasettið var fengið, og greitt fyrir það um fjórðung þess verðs, sem ákærði keypti settið á. Hann kvaðst hafa hitt mann þennan á einhverri krá og kvaðst engin deili kunna á honum. Hefði hann afhent honum sófasettið einhvers staðar í Rauðhólum, en þar hefði maðurinn beðið á sendibíl, en sjálfur kvaðst ákærði hafa sótt settið í verslunina á sendibíl. Í nóvember sl. hringdi ónafngreindur maður til RLR og upplýsti, að umrætt sófasett væri í húsi í Haukanesi 1 í Garðabæ, en þar bjó meðákærði, Rúnar Pröstur.

Við yfirheyrslu hjá RLR 8. nóvember sl. kvaðst ákærði Rúnar Pröstur hafa keypt sófasettið í bestu trú. Hann kvaðst hafa verið staddur í einkaklúbbi í iðnaðarhverfi í Vogunum og undir áhrifum áfengis. Þar hefði hann hitt gamlan kunningja, Jón Val Arason. Þarna voru fleiri menn, m. a. ákærði Magnús Björgvin, sem hann þekkti ekkert, en Magnús hefði verið í fylgd Jóns Vals. Þarna hefði ákærði Magnús boðið sér sófasettið til kaups, sem nú sé á heimili sínu. Hann hefði greitt Magnúsi 190.000 krónur í reiðufé og Magnús einnig tekið upp í kaupverðið gamalt sófasett, sem verðlagt hafi verið á 40.000–50.000 krónur. Viku síðar hefði maður, sem hann taldi vera ákærða Magnús, komið með sófasettið á sendibíl, og viku eftir það hefði Jón Valur komið á sendibíl heim til ákærða og sótt gamla sófasettið. Hann kvaðst ekki vita um þátt Jóns Vals í viðskiptunum. Hann kvaðst ekki muna, hver kom viðskiptunum á, hann hefði verið undir áhrifum áfengis við kaupin, talið þetta bull, er um var rætt, en síðan hefði maðurinn birst með sófasettið, þriggja sæta sófa, tvo stóla og húsbóndastól. Hann kvaðst ekki vita, hvaðan þetta sófasett var komið, það ekki borist í tal. Hann hefði ekki hugsað út í það, en tekið tilboðinu og ekkert verið að hugsa um, að sófasettið var ónotað, er hann keypti það við þessu verði. Hann hefði verið tilbúinn að kaupa þokkalegt sófasett á góðu verði, og það nægði, „og því sé hann ekki að spyrja óþarfasurninga, þegar slíkt býðst, hann sé ekki öðruvísi en aðrir Íslendingar“. Þetta hafi verið sófasett svipað því, sem hann vildi fá. Síðar í yfirheyrslunni kvaðst ákærði hafa greint Jóni Val og ákærða

Magnúsi frá því, að hann hefði farið í þrjár verslanir til að leita að svona sófasetti, m. a. Öndvegi og Heimilisprýði. Hann hefði gefið þeim félögum upp nafn þessara verslana og sagt þeim, hvaða lit hann vildi. Hann hefði verið búinn að kanna verð á slíkum sófasettum og það verið um 325.000 krónur. Hann taldi ekki annað hafa borist í tal milli þeirra ákærða Magnúsar, Jóns Vals og sín en að þeir gætu útvegað slíkt sófasett ódýrt. Þegar þeir hittust í klúbbnum, hefði ekki verið rätt endanlega um verð. Hann hefði verið tilbúinn að kaupa þokkalegt sófasett við góðu verði, en ekki getað séð, að settið væri notað. Skýrslu þessa staðfesti ákærði við meðferð málsins að því undanskildu, að hann kvaðst hafa fengið sófasettið nokkrum vikum, en ekki viku, eftir að um kaupin var rätt í umræddum klúbbi, og hann ekki minnst á við meðákærða, hvaða lit hann vildi hafa á settinu.

Rannsóknarlögregla ríkisins lagði hald á umrætt sófasett við húsleit hjá ákærða Rúnari Presti.

Í skýrslu ákærða Magnúsar Björgvins hjá RLR 13. desember sl. kvaðst hann ekki minnst þess, að Jón Valur hefði haft meðalgöngu um að koma á þessum viðskiptum. Hann kvaðst ekki draga í efa þann framburð meðákærða, að meðákærði hefði farið í þrjár verslanir í leit að slíku sófasetti og á eftir gefið sér og Jóni Val upp nafn þessara verslana og sagt þeim, hvaða lit hann vildi. „Trúlega væri þetta ekki langt frá því að hafa gengið svona fyrir sig.“ Hann kvað það rétt, að hann hefði tekið upp í kaupverðið gamalt sófasett, sem ákærði kvaðst hafa gefið, trúlega Jóni Val. Jón Valur Arason minntist þess ekki að hafa átt samræður við ákærðu, Rúnar Þröst og Magnús Björgvin, um kaup á húsgögnum fyrir Rúnar Þröst, en minntist þess að hafa hitt þá í klúbbi í Dugguvogi sl. sumar.

Ákærði Rúnar Þröstur skýrði frá tildrögum kaupa sinna á sófasettinu af meðákærða Magnúsi í meginatriðum á sama veg og í skýrslu sinni hjá RLR. Hann kvaðst hins vegar hafa verðlagt gamla sófasettið á 80.000–100.000 krónur, en ekki 40.000–50.000 krónur, eins og hann bar áður. Hann taldi, að frá því að þeir ákærðu ræddu um möguleika sína á kaupum á sófasettinu, hefðu liðið einhverjar vikur, en ekki vika, eins og hann greindi frá hjá rannsóknarlögreglu. Hann kvað meðákærða hafa sýnt sér kvittun fyrir því, að hann hefði keypt settið, og hvernig hann hefði greitt það. Hann hefði hins vegar ekki tekið það í sínar hendur. Hefði hann talið, að ákærði Magnús ætti settið, því að hann hefði keypt það og greitt, að því er hann best vissi. Hann kvað sér ekki hafa verið kunnugt um fjárhag ákærða Magnúsar á þessum tíma, aldrei séð hann áður og ekkert þekkt hann. Sér hefði ekkert athugavert fundist við að kaupa nýtt sófasett með þessum hætti. Hann hefði gert greiðslusamkomulag við Kristján Thorarensen, eiganda Öndvegis, og sófasettið verið greitt að fullu.

Í málinu liggur frammi afturköllun bótakröfu Öndvegis, sbr. 8. lið III. kafla ákæru, og samkomulag milli eiganda Öndvegis og ákærða Rúnars Prastar, þar sem fram kemur, að ákærði kaupir sófasett af versluninni og ekki verði frekari kröfur gerðar vegna málsins af hálfu aðila samkomulagsins.

Fram kemur í framburði beggja ákærðu, að þeir hafi á umræddri krá rætt um kaup á tiltekinni gerð sófasetts. Ákærði Rúnar kveðst hafa tjáð með-ákærða, að hann hefði farið í þrjár verslanir í leit að sófasetti sömu gerðar og hann keypti af ákærða, m. a. í Öndvegi. Hann hefði gefið þeim félögum upp nafn þessara verslana og sagt þeim, hvaða lit hann vildi. Hann hefði verið búinn að kanna verð á slíkum sófasettum og það verið um 325.000 krónur. Hann kveður ekki hafa borist annað í tal milli þeirra ákærða Magnúsar og Jóns Vals en að þeir gætu útvegað slíkt sófasett ódýrt.

Ákærði Rúnar hitti meðákærða í einkaklúbbi og var undir áhrifum áfengis og kvaðst hafa talið, að ekkert yrði úr kaupunum. Allt að einu keypti hann sófasettið, sem var ónotað, á u. þ. b. hálfvirði af ákærða Magnúsi, sem hann þekkti ekkert. Hann hélt því fram við meðferð málsins, að meðákærði hefði sýnt sér kvittun fyrir kaupum sínum á sófasettinu. Eins og hér var í pottinn búið, hlaut ákærða að gruna, að ekki væri allt með felldu. Honum var í lófa lagið að hafa samband við verslunina og kanna atvik nánar. Það gerði hann hins vegar ekki. Verður samkvæmt framansögðu talið sannað, að ákærða hafi hlotið að vera ljóst, að sófasettið var illa fengið. Þykir því sannað, að ákærði Rúnar Pröstur hafi gerst sekur um þá háttsemi, sem í II. kafla ákæru greinir, og varðar hún við 1. mgr. 254. gr. almennra hegningarlaga.

Viðurlög.

Ákærði Magnús Björgvin gekkst undir dómsátt í september 1987 með 10.000 króna sekt vegna þjófnaðar. Hann var dæmdur 26. júní 1990 í fjögurra mánaða fangelsi skilorðsbundið í þrjú ár fyrir þjófnað. Þá var hann dæmdur að nýju 4. október sama ár í sex mánaða fangelsi fyrir þjófnað, og var dómurinn skilorðsbundinn í þrjú ár. Dómurinn frá 26. júní 1990 var dæmdur með síðari dóminum.

Brot ákærða, sem hann hefur nú verið sakfelldur fyrir, eru mörg og stórfelld og framin í því skyni að svíkja út verðmæti, sem ákærði ýmist endurseldi eða týndi. Brotastarfsemi hans var á tímabilinu frá október 1994, allt þar til hann var handtekinn á Keflavíkurflugvelli á leið sinni til útlanda 15. júní 1995, en á þessum tíma sveik hann út vörur að verðmæti um 8.000.000 króna. Nær ekkert þessara verðmæta hefur komið til skila. Hann hefur gef-

ið ótrúverðugar skýringar á því, að hann viti ekki, hverjir keyptu megnið af þessum verðmætum, og að verðmætin hafi horfið eða týnst. Við refsingu ákærða ber annars vegar að líta til 255. gr., sbr. 71. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og 77. gr. sömu laga, og hins vegar til þess, að ákærði hefur að mestu leyti játað brot sín greiðlega, eftir að upp um þau komst. Með vísan til alls þessa þykir refsing hans hæfilega ákveðin fangelsi í tvö ár og sex mánuði.

Ákærði sætti gæsluvarðhaldi, meðan á rannsókn máls þessa stóð, frá kl. 18.15 föstudaginn 16. júní 1995 til föstudagsins 18. ágúst sama ár kl. 16.00, samtals 63 daga, og skal draga gæsluvarðhaldið frá refsingu ákærða að fullri dagatölu.

Ákærði Rúnar Þröstur hefur ekki sætt refsingum, sem hér skipta máli. Refsing hans þykir hæfilega ákveðin 30 daga fangelsi, en þar sem hann hefur ekki áður gerst sekur um hegningarlagabrot, þykir mega fresta fullnustu refsingar hans, og falli hún niður að liðnum tveimur árum frá uppkvaðningu dóms þessa að telja, haldi hann almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 4. gr. laga nr. 22/1955.

Ákærði Magnús Björgvin hefur samþykkt fram komnar skaðabótakröfur á hendur sér, svo framarlega sem kröfurnar séu studdar nægilegum gögnum, að öðru leyti en því, að af hans hálfu er krafist frávísunar á bótakröfunum í 1., 10., 11., 13., 20., 22., 28., 30., 31. og 32. lið, þar sem ákærði krefst sýknu af þeim sakargiftum, er tengjast þessum kröfum. Svo sem að framan greinir, hefur ákærði verið sakfelldur fyrir háttsemi þá, sem lýst er í öllum liðum I. kafla ákæru. Kemur þá til skoðunar, hvort kröfur þær, sem lýst er í III. kafla á hendur ákærða Magnúsi Björgvin, eru rökstuddar gögnum.

Þessir féllu frá skaðabótakröfum við meðferð málsins:

1. Öndvegi hf. (8. liður III. kafla),
2. Gallerí Fold (15. liður III. kafla),
3. Rádíóbúðin (18. liður III. kafla).

Krafa Pennans í 7. lið III. kafla er studd ljósriti skuldabréfs, að fjárhæð 648.150 kr., og frumriti tékka, að fjárhæð 158.795 krónur. Verður krafan því tekin til greina, að því er varðar höfuðstól, að fjárhæð 158.795 krónur.

Krafa Bílaumboðsins hf. (10. liður III. kafla) er studd ljósritum tveggja skuldabréfa. Ber þegar af þeirri ástæðu að vísa henni frá dómi.

Aðrar kröfur, sem reifaðar eru í III. kafla ákæru, eru studdar gögnum, ýmist frumritum tékka, víxla, skuldabréfa, eða reikningum. Þar sem ákærði hefur, svo sem að framan er lýst, verið sakfelldur fyrir þá háttsemi, sem lýst er í I. kafla ákæru, og kröfur þessar eru studdar gögnum, verður hann dæmdur til að greiða kröfuhöfum í eftirtöldum liðum höfuðstól krafna þeirra, svo sem lýst er í III. kafla, ásamt vöxtum, eins og í dómsorði greinir: 1.–6. lið, 9. lið, 11.–14. lið, 16.–17. lið og 19.–34. lið.

Ákærði Magnús Björgvin er dæmdur til að greiða málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Hilmars Ingimundarsonar hæstaréttarlögmanns, 100.000 krónur.

Ákærði Rúnar Pröstur er dæmdur til að greiða málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Haralds Blöndals hæstaréttarlögmanns, 35.000 krónur.

Saksóknarlaun í ríkissjóð, 100.000 krónur, greiði ákærði Magnús að 9/10 hlutum, þ. e. 90.000 krónur, en ákærði Rúnar Þór að 1/10 hluta, þ. e. 10.000 krónur.

Annan sakarkostnað er ákærði Magnús Björgvin dæmdur til að greiða.

D ó m s o r ð:

Ákærði Magnús Björgvin Sveinsson sæti fangelsi í tvö ár og sex mánuði. Frá refsingunni skal draga gæsluvarðhaldsvist hans í 63 daga með fullri dagatölu.

Ákærði Rúnar Pröstur Grímsson sæti fangelsi í 30 daga, en fresta skal fullnustu refsingar hans, og falli hún niður að liðnum tveimur árum frá uppkvaðningu dóms þessa að telja, haldi hann almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga.

Ákærði Magnús Björgvin greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Hilmars Ingimundarsonar hæstaréttarlögmanns, 100.000 krónur.

Ákærði Rúnar Pröstur greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Haralds Blöndals hæstaréttarlögmanns, 35.000 krónur.

Saksóknarlaun í ríkissjóð, 100.000 krónur, greiði ákærði Magnús að 9/10 hlutum, þ. e. 90.000 krónur, en ákærði Rúnar Þór greiði þau að 1/10 hluta, þ. e. 10.000 krónur.

Annan sakarkostnað er ákærði Magnús dæmdur til að greiða.

Ákærði Magnús greiði eftirtöldum skaðabætur ásamt dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987, nema annars sé getið, svo sem hér segir:

1. Boðeind sf., kt. 690787-1569, Austurströnd 12, Seltjarnarnesi, 439.600 krónur auk dráttarvaxta frá 9. júní 1995 til greiðsludags.

2. Hljómco hf. kt. 450393-2269, Fákafeni 11, Reykjavík, 154.172 krónur auk dráttarvaxta frá 13. júní 1995 til greiðsludags.

3. Tölvulistanum, kt. 090355-3179, Skúlagötu 61, Reykjavík, 44.900 krónur auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.

4. Búnaðarbanka Íslands, kt. 530783-0149, Hamraborg 9, Kópavogi, 30.000 krónur auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.

5. Rúmfatalagernum hf., kt. 440887-1209, Reykjavíkurvegi 72,

Hafnarfirði, 560.000 krónur auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

6. Pennanum sf., kt. 411271-0569, Hallarmúla 2, Reykjavík, 806.945 krónur auk dráttarvaxta frá 1. júní 1995 til greiðsludags.

7. Sjónværpsmiðstöðinni hf., kt. 680380-0319, Síðumúla 2, Reykjavík, 162.852 krónur auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.

8. Þorvaldi Sveinssyni, kt. 010470-4049, Garðabraut 22, Akranesi, 400.000 krónur auk dráttarvaxta frá 16. júní 1995 til greiðsludags.

9. Seglagerðinni Ægi hf., kt. 420177-0119, Eyjaslóð 7, Reykjavík, 61.465 krónur auk dráttarvaxta frá 19. júní 1995 til greiðsludags.

10. G. Á. Péturssyni hf., kt. 660485-0829, Faxafeni 14, Reykjavík, 81.503 krónur auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

11. Miklatorgi hf., kt. 541293-2809, Holtagörðum við Holtaveg, 248.150 krónur auk dráttarvaxta frá 1. maí 1995 til greiðsludags.

12. Borgarhjólum sf., kt. 650383-0369, Hverfisgötu 49, Reykjavík, 55.500 krónur auk dráttarvaxta frá 15. júní 1995 til greiðsludags.

13. Bílanausti hf., kt. 460169-2919, Borgartúni 26, Reykjavík, 500.533 krónur auk dráttarvaxta frá 30. apríl 1995 til greiðsludags.

14. Stáli og stönsum hf., kt. 630287-1119, Vagnhöfða 7, Reykjavík, 49.000 krónur auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.

15. Rafsýn, Snorrabraut 22, Reykjavík, 25.000 krónur auk dráttarvaxta frá 20. júní 1995 til greiðsludags.

16. Erninum Hjóli hf., kt. 541190-1399, Skeifunni 11 B, Reykjavík, 117.928 krónur auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.

17. Japis hf., kt. 650978-0139, Brautarholti 2, Reykjavík, 123.828 krónur auk dráttarvaxta frá 7. júní 1995 til greiðsludags.

18. Olúfélaginu hf., kt. 500269-4649, Suðurlandsbraut 18, Reykjavík, 49.900 krónur auk dráttarvaxta frá 15. júní 1995 til greiðsludags.

19. Olúverslun Íslands hf., kt. 500269-3249, Héðinsgötu 10, Reykjavík, 80.424 krónur auk dráttarvaxta frá 15. júní 1995 til greiðsludags.

20. Ferðaskrifstofu Hafnarfjarðar, kt. 470591-1299, Strandgötu 19, Hafnarfirði, 18.940 krónur auk dráttarvaxta frá 19. júní 1995 til greiðsludags.

21. Elínu S. Jónbjörnsdóttur, kt. 170471-5399, Álftahólum 2, Reykjavík, 84.000 krónur auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

22. Heimskringlunni hf., kt. 600891-1469, Kringlunni 8–12, Reykjavík, 93.560 krónur auk dráttarvaxta frá 2. júní 1995 til greiðsludags.

23. Haraldi Birni Björnssyni, kt. 011273-4839, Hafnargötu 6, Grindavík, 10.450 krónur auk dráttarvaxta frá 12. júní 1995 til greiðsludags.

24. Olíuverslun Íslands hf., Héðinsgötu 10, Reykjavík, 1.087.161 krónur auk dráttarvaxta frá 23. júní 1995 til greiðsludags.

25. Teiti Jónassyni hf., kt. 520273-0349, Dalvegi 22, Kópavogi, 30.400 krónur auk dráttarvaxta frá 6. júní 1995 til greiðsludags.

26. Veiti hf., kt. 680966-0289, Köllunarklettsvegi 4, Reykjavík, 535.350 krónur auk vaxta samkvæmt 7. gr. vaxtalaga nr. 25/1987 frá 5. júlí til 14. ágúst 1995, en síðan dráttarvaxta samkvæmt III. kafla sömu laga til greiðsludags.

27. Húsasmiðjunni hf., kt. 520171-0299, Súðarvogi 3–5, Reykjavík, 135.454 krónur auk dráttarvaxta frá 24. júlí 1995 til greiðsludags.

28. Versluninni Sautján hf., kt. 531076-0289, Laugavegi 91, Reykjavík, 14.121 krónu ásamt hæstu lögleyfðu vöxtum frá 21. júní til greiðsludags.

28. Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins, Stuðlahálsi 2, Reykjavík, 39.542 krónur auk dráttarvaxta samkvæmt 10. og 12. gr. laga nr. 25/1987.
